

Vurdering i Sortlandsskolen

Samarbeid om elevenes faglige og sosiale læring og utvikling

Revidert august 2024

Sortland kommune

Innhold

1	Innledning.....	2
2	Generelt.....	2
	2.1 Prinsipper	2
3	Undervisvurdering.....	3
	3.1 Samtale om fag.....	3
	3.2 Vurdering som tema i foreldremøtene	4
	3.3 Elevstyrt utviklingssamtale	4
	3.3.1 Spesielt for utviklingssamtalene om høsten	4
	3.3.2 Spesielt for utviklingssamtalene om våren	4
	3.4 Dokumentasjon av utviklingssamtalen i IUP (Skooler).....	4
	3.5 Halvårsvurdering	5
	3.6 Informasjon om elevens vurdering på trinn/team.....	5
4	Sentrale styringsdokumenter	6
5	Teoretisk forankring	6
6	Årshjul.....	0

1 Innledning

Dette dokumentet er et rammeverk for undervisvurdering og halvårsvurdering, og beskriver hvordan Sortlandsskolen skal organisere utviklingssamtaler og samtaler om fag. Dokumentet bygger på gjeldende lovverk og styringsdokumenter, mål, teori og prinsipper. Til grunn for dokumentet ligger følgende beskrivelse av [god undervisvurdering](#):

1. Elevene skal delta i vurderingen av eget arbeid og reflektere over egen læring og faglige utvikling
2. Elevene skal forstå hva de skal lære og hva som blir forventet av dem
3. Elevene skal få vite hva de mestrer
4. Elevene skal få råd om hvordan de kan arbeide videre for å øke kompetansen sin

Elevens faglige og sosiale utvikling er «det store samarbeidsprosjektet» i skolen. Eleven selv, foresatte, lærere, ledere og alle ansatte i skolen har et felles ansvar for at skolehverdagen skal oppleves trygg og god, slik at eleven opplever mestring, trives og utvikler seg både faglig og sosialt.

«Den overordnede delen (LK20) beskriver det grunnsynet som skal prege pedagogisk praksis i hele grunnopplæringen. Den skal også ligge til grunn for samarbeidet mellom hjem og skole. Overordnet del tydeliggjør skolens og lærebedriftens ansvar for danning og for utvikling av kompetansen til alle deltakere i grunnopplæringen. Alle som arbeider i grunnopplæringen, må la dette grunnsynet prege planleggingen, gjennomføringen og utviklingen av opplæringen». [Overordnet del – verdier og prinsipper for grunnopplæringen, s.1](#)

Det overordna målet er å skape et godt faglig og sosialt læringsmiljø for barn og unge i Sortlandsskolen gjennom systematisk dialog og samarbeid med elever og foresatte. Dette rammeverket omfatter derfor også samarbeid hjem-skole, foresatte- og elevmedvirkning. Vurdering er en av flere faktorer som bidrar til elevens læring og utvikling. En god vurderingspraksis motiverer og har læring som mål.

2 Generelt

For Sortlandsskolen legges det følgende generelle føringer:

- Hver skole utarbeider sine rutiner for utviklingssamtaler, samtaler om fag, foreldremøter, møter mellom kontaktlærere, faglærere og øvrig pedagogisk personell, i henhold til dette dokumentet.
- Som et ledd i skole-hjem samarbeidet, skal FAU og elevrådene involveres.

2.1 Prinsipper

Overordnet del (LK20) beskriver verdier og prinsipper for opplæringen, både den faglige og den sosiale. Sortlandsskolen har utarbeidet et felles styringsdokument for faglig og sosial kompetanse hvor viktige prinsipper ligger til grunn – for eksempel:

- Distribuert og relasjonell ledelse
- Dialogbasert undervisning/ledelse
- Baklengs planlegging
- Elev- og foresattemedvirkning
- Vurdering for læring
- Verdigrunnlaget skal være synlig og uttrykt gjennom skolens visjon, elev- og læringssyn
- Lærende profesjonsfellesskap og lærende møter
- Samarbeid og samskapning
- Metodebevissthet og metodeansvar
- Algoritmisk tenking

3 Undervisvurdering

Undervisvurdering er omtalt i Utdanningsdirektoratets artikkel [Undervisvurdering](#), Forskrift til opplæringsloven [§ 9-11 Undervisvurdering i fag](#), [§ 9-12 Undervisvurdering i orden og i oppførsel](#) og [Rundskriv vurdering Udir-2-2020](#).

Undervisvurdering skal være en integrert del av opplæringen, fremme læring og bidra til lærelyst. Som en del av undervisvurderingen skal læreren fortløpende vurdere om den enkelte elev har tilfredsstillende utbytte av opplæringen, og vurdere hvilke justeringer som kan gjøres for å tilpasse opplæringen med mål om økt læringsutbytte.

Dersom eleven ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen og læreren etter undersøkelse/kartlegging mener eleven har behov for spesialundervisning, har læreren plikt til å melde fra ihht. skolens rutiner for oppfølging. Skolen skal iverksette tilpasning og/eller tiltak umiddelbart, og ikke utsette i påvente av halvårsvurderingen eller utviklingssamtalen.

Det er faglærer sitt ansvar å sørge for tilstrekkelig dokumentasjon både når det gjelder gjennomføring av samtaler om fag, og vurderingsgrunnlaget generelt.

3.1 Samtale om fag

Mål: Skal fremme læring og lærelyst underveis i opplæringen samt gi informasjon om elevens kompetanse i fag.

- Samtale om fag er det samme som undervisvurdering i fag. Samtale om fag gjøres løpende gjennom hele året av faglærer i dialog med eleven.
- Hvor mye tid den enkelte elev har behov for i en samtale om fag, vurderes av faglærer i dialog med eleven.

3.2 Vurdering som tema i foreldremøtene

Foreldremøter er en viktig arena for samhandling mellom hjem og skole. En forutsetning for gode foreldremøter, er at foresatte opplever dem som interessante, relevante og nyttige. Prinsipper for elevenes vurdering, og sammenhengen mellom vurdering og læring, kan derfor også være aktuelle temaer for foreldremøtene.

Det kan være utfordrende å utvikle arbeidsformer som engasjerer og involverer foresatte. Det anbefales derfor metoder som skaper engasjement og kreativitet ([Metoder for lærende møter | udir.no](#)). Det vil bli utarbeidet lokale føringer for gjennomføring av foreldremøter i Sortlandsskolen som tiltak i KIBS.

3.3 Elevstyrt utviklingssamtale

Mål: Skape felles forståelse for elevens faglige og sosiale utvikling, at eleven får tydelige fremover meldinger om hva som skal til for å få god progresjon videre, samt se på elevens behov for støtte og tilpasning.

Barn og unges viktigste arenaer for utvikling er hjemme og på skolen. Hver for seg har hjem og skole stor betydning for barn og unges utvikling, og samarbeidet har en innvirkning i seg selv. Utviklingssamtalen skal først og fremst være et positivt møte mellom eleven, foreldrene og skolen der elevens faglige og sosiale læring og utvikling står i fokus.

Det er viktig at kontaktlærer setter av tid i skoletiden til å snakke om hva en utviklingssamtale er, mål og hensikt og hva som forventes av de ulike partene. Hovedmålet med å gjøre dette er å trygge elevene på at dette er på deres premisser og for at de skal ha mulighet til å påvirke egen læring (elevmedvirkning), og gi lærere og foresatte et best mulig utgangspunkt for å legge til rette for læring.

Det informeres om og legges til rette for diskusjon og refleksjon om utviklingssamtalen i foreldremøtene.

3.3.1 Spesielt for utviklingssamtalene om høsten

Elev (og foresatte) forbereder en samtale/presentasjon. Eleven oppmuntres til å selv gjøre rede for hvilke mål og forventninger hen har for skoleåret, både faglig og sosialt.

3.3.2 Spesielt for utviklingssamtalene om våren

Eleven oppmuntres til å selv evaluere/justere målene og forventningene for skoleåret, både faglig og sosialt, med støtte fra foresatte og lærere. Dette med utgangspunkt i halvårsvurderingen og øvrig underveisvurdering.

3.4 Dokumentasjon av utviklingssamtalen i IUP (Skooler)

Det skal skrives et kort referat/samarbeidsavtale fra utviklingssamtalen som ansvarliggjør elev, foresatte og lærere:

- Kort oppsummering fra forrige utviklingssamtale.
- Fremover melding faglig og sosialt. Velg ut 2-3 utviklingsområder for hver elev.

- Skriv ned lærerens, foresattes og elevens rolle i å støtte elevens læring og utvikling.
- Dokumenteres i IUP og publiseres i Skooler etter utviklingssamtalen.

3.5 Halvårsvurdering

Mål: Eleven skal få informasjon om sin kompetanse i faget og veiledning om hvordan hen kan utvikle sin kompetanse videre.

Alle elever har rett til å få halvårsvurdering. Den skal inneholde informasjon om elevenes kompetanse i faget og gi dem veiledning om hvordan de kan utvikle kompetansen videre. Halvårsvurderingen tar utgangspunkt i elevens IUP (jf. pkt. 3.4) og skal hjelpe elevene til bedre å forstå:

- Hvor de er i sin læring
- Hvor de skal
- Hvordan de best kan komme dit

Halvårsvurderingen er del av undervisvurderingen, men samtidig et formelt stoppunkt i opplæringen. Halvårsvurderingen skal sikre elever informasjon om hvor de er i sin læring. I halvårsvurderingen er det viktig å løfte blikket, og identifiserer hvor eleven er i sin læring vurdert opp mot kompetansemålene i læreplanen. Viktige spørsmål blir:

- Hva mestrer de nå?
- Hva forventes at de mestrer om et halvt år?
- Er de på rett vei?
- Hva må eventuelt gjøres eller endres for at elevene skal nå målene?

Halvårsvurderingen skal gi lærere grunnlag for å justere den videre opplæringen.

Halvårsvurderingen gjøres muntlig av faglærer, og dokumentasjon på at den muntlige vurdering er gjennomført føres i IUP (Skooler). Fra og med 8. trinn skal halvårsvurdering med karakter være skriftlig, jf. forskrift til opplæringsloven §9-3.

Halvårsvurdering er omtalt i forskrift til opplæringsloven [§ 9-13 Halvårsvurdering i fag](#) og [§ 9-14 Halvårsvurdering i orden og i oppførsel](#) og i Utdanningsdirektoratets artikkel [Halvårsvurdering](#).

3.6 Informasjon om elevens vurdering på trinn/team

Mål: Sikre framgang og utvikling rundt elevens læring.

Møte mellom kontaktlærer, faglærere og øvrig pedagogisk personell.

Det er kontaktlærer sitt ansvar å formidle målene i IUP fra utviklingssamtalen til faglærere, og øvrig pedagogisk personell knyttet til klassen/trinnet.

4 Sentrale styringsdokumenter

- [Lov om grunnskolen og den videregående opplæringa \(Opplæringsloven\)](#)
- [Forskrift til opplæringsloven](#)
- [Meld.St. 21\(2016-2017\) – Lærelyst, tidlig innsats og kvalitet i skolen](#)
- [Meld.St. 6 \(2019-2020\) – Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)
- [LK 20 – overordnet del og læreplaner i fag](#)

5 Teoretisk forankring

- [Vurderingskulturer i norsk skole](#) (2022)
- [Vurdering som bidrag til dybdelæring](#) (Sandvik, 2019)
- [Samarbeid om vurdering – profesjonsfellesskapets rolle](#) (Fjørtoft, 2021)
- [I rommet mellom vurdering og læring](#) (Østby, 2019)
- [Dialogbasert](#) undervisning og ledelse
- [«Det må være retning og hensikt i klassesamtalene»](#) (Hanne Christensen og Ruth Seierstad Stokke i Bedre skole nr. 4/2016, Utdanningsnytt, publisert 13.01.17)

6 Årshjul

Tid	Hvem	Hendelse	Ansvar	
Samtaler om fag - løpende	Aug./sept.	Elever 1.-10. trinn	Informasjon og forberedelse til utviklingssamtalen	Kontaktlærer
	Aug./sept.	Foresatte	Foreldremøte	Kontaktlærer/rektor og klassekontakt
	Før høstferien	Elever og foresatte 1.-10. trinn	Utviklingssamtale (faglig og sosialt)	Kontaktlærer
	Innen 15. okt.	Lærere og øvrig pedagogiske personell på trinn/team	Informasjon om elevens vurdering)	Kontaktlærer/rektor
	Før terminslutt	Elever 1.-10. trinn	Halvårsvurdering- dokumentering i IUP (Skooler)	Faglærer
	Før vinterferien	Elever 1.-10. trinn	Utviklingssamtale – halvårsvurdering – dokumentasjon/samarbeidsavtale (faglig og sosialt)	Kontaktlærer, i samarbeid med elev og foresatt
	Febr./mars	Lærere og øvrig pedagogiske personell på trinn/team	Informasjon om elevens vurdering)	Kontaktlærer/rektor
	Mai/juni	Elever 1.-10. trinn	Halvårsvurdering- dokumentering i IUP (Skooler)	Faglærer

Avklaringer

Samtale om fag

Begrunnelse for hvorfor vi bruker «samtale om fag» i stedet for «fagsamtale»: «Fagsamtalen» kan oppfattes som en planlagt samtale; sted- og tidfestet, for eksempel en samtale som skal å gjennomføres en gang pr semester. Samtale om fag er det vi gjør løpende i alle lærings-, veilednings- og vurderingssituasjoner gjennom hele året, de trenger ikke å være planlagte. Samtale om fag er en del av undervisvurderingen som skal være en integrert del av opplæringa (<https://lovdata.no/forskrift/2024-06-03-900/§9-11>)

Læring og vurdering

Hovedfokuset skal være på elevens faglige og sosiale læring, og undervisvurdering skal være ett av verktøyene som skal være til støtte i læringsprosessen

Forberedelse til utviklingsamtale

Med presentasjon menes ikke nødvendigvis en PowerPoint. Det kan være en tegning, en kort tekst, en kort fortelling – målet er at elevene skal ha regien på hvordan de formidler sine forventninger til skoleåret, sine styrker, utfordringer, ønsker, mål og så videre. Det er opp til skolen å vurdere hva som er hensiktsmessig og fornuftig for eleven.

Utviklingsamtale, høst

Utviklingsamtalen om høsten skal komme så tidlig som mulig, fordi det eleven formidler i denne samtalen, skal danne grunnlaget for den tilpassa opplæringen. Eleven bør oppfordres til å si noe om målene de har for skoleåret, utfordringer, styrker, interesser – både faglig og sosialt. Elevmedvirkning er et vesentlig prinsipp.